

Î N C H E I E R E

13 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Andrei Manic,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul
Apărării al Republicii Moldova împotriva lui Andrei Manic cu privire la
recuperarea cheltuielilor suportate pentru instruire și compensarea cheltuielilor de
judecată,

împotriva deciziei din 11 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin
care a fost respins apelul declarat de către Andrei Manic și a fost menținută
hotărârea din 24 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana,

c o n s t a t ă :

La 8 august 2017, Ministerul Apărării al Republicii Moldova a depus cerere
de chemare în judecată împotriva lui Andrei Manic cu privire la recuperarea
cheltuielilor suportate pentru instruire și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată a invocat că în anul 2010, pârâtul
a fost admis la studii în cadrul Institutului Militar al Forțelor Armate „Alexandru
cel Bun” (în prezent „Academia Militară”).

A menționat că la 26 iunie 2014, Andrei Manic a absolvit Institutul Militar al
Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”, specializarea Artilerie, ingineria și
tehnologia transportului auto, fapt demonstrat prin diploma de licență
nr.514439427141.

Ministerul Apărării al Republicii Moldova a susținut că la 20 august 2010,
Andrei Manic a încheiat cu comandantul Institutului Militar, contractul de
îndeplinire a serviciului militar pe o perioadă de 9 ani, dintre care 4 ani de studii și
5 ani de serviciu.

De asemenea, reclamantul a relatat că în baza aceluiași contract, pârâtul a fost
obligat să-și îndeplinească serviciul militar pe o perioada indicată.

Astfel, prin ordinul Ministerului Apărării al Republicii Moldova din 17 aprilie
2015, Andrei Manic la cererea lui, a fost trecut în rezervă în baza pct. 140 lit. m) al
Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele
Armate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 941 din 17 august 2006.

A remarcat că prin ordinul nr. 85 din 7 mai 2015, emis de comandantul
Brigăzii 2, infanterie monitorizată, Andrei Manic a fost radiat din tabelul nominal

al unității și de toate felurile de asigurare, și a fost îndreptat pentru a fi luat la evidența militară în Centrul Militar teritorial Chișinău.

Ministerul Apărării al Republicii Moldova a precizat că Andrei Manic pentru instruirea sa, nu a suportat anumite cheltuieli, deoarece pregătirea cadrelor militare se efectuează din contul mijloacelor alocate din bugetul de stat, în dependență de necesitățile Forțelor Armate.

Reclamantul a remarcat că pe parcursul instruirii, Andrei Manic a fost asigurat cu alimentație, echipament, bursă, cazare și asigurare medicală, iar prin refuzul de a îndeplini serviciul militar în conformitate cu obligațiile asumate prin contract, ultimul a lipsit autoritatea publică centrală de un specialist în domeniu, creând obstacole la executarea misiunilor de bază și de luptă specifice Armatei Naționale, chemate la asigurarea securității statului, impunând totodată instruirea de noi cadre în domeniul respectiv, iar ca urmare, Statul suportă cheltuieli nejustificate pentru instruirea cadrelor noi.

În acest context, a indicat că pregătirea cadrelor militare în cadrul instituțiilor de învățământ militar nu se realizează în scopuri persoanele ale militarului, dar în interesele securității naționale și ale statului.

A considerat că Statul și militarul au obligații reciproce, și anume, statul prin asigurarea instruirii militarului la specialitatea aleasă, iar militarul la rândul său, să îndeplinească serviciul militar în decurs de 5 ani după absolvirea instituției militare de învățământ.

A solicitat recuperarea cheltuielilor suportate pentru instruirea pârâtului în cadrul Academiei Militare în sumă de 202 148, 38 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 24 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul Apărării al Republicii Moldova a fost admisă.

S-a încasat de la Andrei Manic în beneficiul Ministerului Apărării al Republicii Moldova suma de 202 148,38 de lei, cu titlu de cheltuieli suportate pentru instruire în cadrul Academiei Militare.

S-a încasat de la Andrei Manic în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 6 064 de lei.

La 6 decembrie 2017, Andrei Manic a declarat apel împotriva hotărârii din 24 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana.

Prin decizia din 11 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Andrei Manic și a fost menținută hotărârea din 24 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana. (f.d. 89-100)

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a reținut prevederile art. 108 din Constituția Republicii Moldova, art. 8 alin. (2), lit. a), 512 alin. (1) și 668 alin. (1) ale Codului civil, art. 4 alin. (1), 20 alin. (1), 25 alin. (1) și 27 alin. (3), (6) ale Legii cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei nr. 1245 din 18 iulie 2002, art. 35 alin. (3) lit. m) și alin. (11) al Legii cu privire la statutul militarilor nr. 162 din 22 iulie 2005.

În această ordine de idei, instanța de apel a reținut că hotărârea primei instanțe este întemeiată, având în vedere că au fost elucidate pe deplin circumstanțele cauzei.

Astfel, Curtea de Apel Chișinău a concluzionat că după absolvire, Andrei Manic urma să îndeplinească serviciul militar conform termenelor și condițiilor stipulate în contractul de îndeplinire a serviciului militar, și anume, pe un termen de 5 ani în cadrul Armatei Naționale, dar nu într-o funcție din cadrul unei autorități publice, care tangențial îndeplinește unele atribuții de securitate.

Mai mult, instanța de apel a conchis că prima instanță justificat a evidențiat că odată cu eliberarea din Forțele Armate, Andrei Manic a refuzat să îndeplinească serviciul militar, respectiv urmează să achite cheltuielile pentru instruire suportate de Ministerul Apărării al Republicii Moldova.

Or, conform art. 27 alin. (6) al Legii cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei, militarii eliberați din serviciul militar care, după încheierea tuturor tipurilor de instruire, au îndeplinit serviciul militar în Forțele Armate mai puțin de 5 ani achită cheltuielile pentru instruire, independent de sursa de finanțare, în conformitate cu prevederile Legii cu privire la statutul militarilor.

Finalmente, Curtea de Apel Chișinău a relatat că funcția deținută de către Andrei Manic în cadrul Detașamentului cu destinație specială al Departamentului Instituțiilor Penitenciare nu este o funcție militară, or, prin pct. 1 din contractul semnat la 20 august 2010 cu Institutul Militar al Forțelor Armate, Andrei Manic și-a asumat obligația să îndeplinească serviciul militar în Forțele Armate ale Republicii Moldova și nu în Detașamentul cu destinație specială al Departamentului Instituțiilor penitenciare.

La 15 decembrie 2018, Andrei Manic a declarat recurs împotriva deciziei din 11 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, prin care a fost menținută hotărârea primei instanțe de admitere a cererii de chemare în judecată.

Andrei Manic a reținut în acest context că instanța de apel nu a examinat și nu s-a expus asupra tuturor motivelor indicate în cererea de apel, or, instanța de judecată este obligată să se expună asupra tuturor argumentelor invocate de apelant, aplicând norma materială corespunzătoare.

Recurentul, a subliniat că în prezent activează într-o instituție de stat, subordonată Ministerului Justiției al Republicii Moldova, astfel încât, nu poate fi considerat că dânsul a încălcat prevederile contractuale.

Andrei Manic a menționat că la Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”, cheltuielile pentru instruirea sa nu au fost suportate de Ministerul Apărării, dar de către bugetul de stat, iar în astfel de circumstanțe, în cazul în care dânsul activează în cadrul unei autorități publice și exercită activități militare conform specializării obținute, recuperarea cheltuielilor de instruire sunt absolut nejustificate.

A considerat că deși, a fost angajat într-o altă autoritate publică, dânsul până în prezent continuă să îndeplinească atribuții de asigurare a securității și apărării statului și a societății.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea

nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 11 septembrie 2018.

Recurentul a recepționat decizia instanței de apel la 16 octombrie 2018. (f.d. 134) Astfel, recursul declarat la 15 decembrie 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Andrei Manic în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Andrei Manic nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de către Andrei Manic.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Andrei Manic, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Victor Burduh

Tamara Chișca-Doneva